

SJ AB

TILSYNSRAPPORT NR. 2014-27
Sikkerhetscertifikat del B
Risikofor midling og rapportering av
hendelser

1	Bakgrunn og mål	3
2	Konklusjon.....	3
3	Avvik.....	4
4	Observasjoner	4
5	Andre forhold.....	4
6	Om revisjonen	5
6.1	Administrative data	5
6.2	Gjennomføring av revisjonen	5
6.3	Revisjonsomfang	5
6.4	Revisjonskriterier	5
6.5	Om revisjonsfunn	5
6.6	Revisjonsrapport	5
6.7	Oppfølging og sanksjonsmiddelbruk	6
	Vedlegg 1 - Hjemmelstekster	7

1 Bakgrunn og mål

SJ AB har sikkerhetssertifikat del B for å drive med grensekryssende persontrafikk i medhold av jernbaneforskriften. Dette tilsynet dekket den delen av SJ AB som trafikkerer strekningen Charlottenberg – Oslo S. Tilsynet ble gjennomført ved SJ ABs kontor i Gøteborg.

Målet med revisjonen var å avklare hvorvidt SJ AB gjennomfører sin virksomhet i Norge samsvar med jernbanelovgivningen. Revisjonen dekket forhold ved framføring med spesiell vekt på formidling av risikoforhold til operativt personell inkludert beredskap og innrapportering av hendelser.

Revisjonen ble gjennomført på bakgrunn av tilsynets fastlagte årsprogram for tilsyn.

2 Konklusjon

SJ ABs risikoanalyse for strekningen Charlottenberg – Oslo S er rettet mot operativt personell og tar for seg mange av de viktigste risikoforhold i forbindelse med kjøring på strekningen. Det ble avdekket enkelte mangler ved oppfølging av tiltak som var identifisert i denne risikoanalysen.

SJ AB har et godt tilpasset opplæringsmaterieell for lokførere som kjører i Norge. Opplæringsmateriellet tar for seg forhold som er særegne når det gjelder togframføring i Norge. Det er blant annet utarbeidet egne bremsetabeller for fremføring i Norge og det er utarbeidet en egen strekningsbeskrivelse for strekningen Charlottenberg- Oslo S som benyttes som sjekklister ved fremføring.

Rapportdato: 19.02.2015

Erik Ø. Reiersøl-Johnsen

Direktør

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signaturer

Geir-Rune Samstad

Revisjonsleder

3 Avvik

Avvik 1

SJ ABs oppfølging av enkelte risikoreduserende tiltak identifisert i risikovurderingen for strekningen Charlottenberg – Oslo S er mangelfull.

Avvik fra:

Sikkerhetsstyringsforskriften § 6-2. Oppfølging og oppdatering av risikovurderinger, 1. ledd

Revisjonsbevis:

1. Risikobedømmingen for strekningen Charlottenberg – Oslo S identifiserer risikoreduserende tiltak som skal følges opp i forbindelse med oppfølgingen/repetsjonsopplæringen av lokomotivførerne. Sjekklisten som er utarbeidet for oppfølgingen av lokomotivførerne inneholder ingen punkter som omhandler disse risikoreduserende tiltakene.

Merknad:

SJ har i sin riskbedømming for strekningen Charlottenberg – Oslo S blant annet angitt at for høy hastighet i helning kan innebære en risiko. Som risikoreduserende tiltak skal dette følges opp ved opplæring, og ved repetisjon med instruktør under framføring. Sjekklisten til instruktøren har ingen punkter hvor dette er nevnt.

4 Observasjoner

Observasjon 1

SJ ABs prosedyre for innrapportering av jernbaneulykker, jernbanehendelser og alvorlige jernbanehendelser stiller ikke krav til innrapportering av materielltekniske forhold med betydning for sikkerheten, for eksempel avdekket under gjennomføring av vedlikehold.

Revisjonsbevis:

1. Prosedyren for innrapportering av hendelser omtaler ikke innrapportering av feil på kjøretøy, med betydning for sikkerheten, avdekket under gjennomføring av vedlikehold.

Observasjon 2

Det ble konstatert noen mangler knyttet til beredskapen for driften i Norge.

Revisjonsbevis:

1. Den systematiske oppfølgingen av beredskapen kan forbedres:
 - a. Det var vanskelig å se hvilke ytelseskrav som var etablert for beredskapen.
 - b. Beredskapsøvelser ble ikke evaluert mot kriterier/ytelseskrav.
 - c. Tiltak identifisert etter øvelser for å forbedre beredskapen ble ikke fulgt opp på en systematisk måte.

Merknad:

Funnet kan være en indikasjon på mangelfull systematikk i oppfølgingen av beredskapen (blant annet beredskapsanalyser og beredskapsplaner). Dette er et forhold som ligger til Transportstyrelsen å følge opp. Transportstyrelsen har hovedansvaret for oppfølging av SJ ABs sikkerhetsstyring.

5 Andre forhold

Det ble ikke notert andre forhold under revisjonen.

6 Om revisjonen

6.1 Administrative data

Saksnr.:	14/1056
Virksomhet:	SJ AB
Kontaktperson:	Ulf Pålsson
Revisjonslag:	Geir-Rune Samstad, revisjonsleder
	Svein Ivar Johannessen, fagekspert Rytec

6.2 Gjennomføring av revisjonen

Virksomheten har gitt revisjonslaget nødvendig tilgang til dokumenter og personell – og har lagt alle forhold til rette for en effektiv gjennomføring av revisjonen. Tidspunktene for gjennomføringen var slik:

Åpningsmøte:	11.11.2014
Feltarbeid:	11.-12.11.2014
Sluttmøte:	12.11.2014

6.3 Revisjonsomfang

Revisjonen er gjennomført som dokumentgjennomgang og feltarbeid hos SJ AB. Den omfatter følgende aktiviteter og enheter: Formidling av risiko til operativt personell, og innrapportering av hendelser som inntreffer i Norge

6.4 Revisjonskriterier

Revisjonskriteriene er kravene som er stilt i jernbanelovgivningen. En oversikt over jernbanelovgivningen med kommentarer er gitt på: <http://www.sjt.no/no/Lover-og-forskrifter/>.

6.5 Om revisjonsfunn

Revisjon er en systematisk, uavhengig og dokumentert prosess for å fremskaffe revisjonsbevis og vurdere i hvilken grad bevisene oppfyller revisjonskriteriene. Revisjonsbevisene er grunnlaget for revisjonsfunnene. Statens jernbanetilsyn grupperer revisjonsfunnene i avvik og observasjoner.

Avvik er mangel på oppfyllelse av krav i eller i medhold av lov.

Observasjon er forhold som ikke er avvik, men som kan utvikle seg til det.

Vi forventer at virksomheten vurderer observasjoner og håndterer disse slik at de ikke utvikler seg til/bidrar til avvik.

6.6 Revisjonsrapport

Statens jernbanetilsyn praktiserer negativ rapportering fra revisjoner. Det vil si at revisjonsrapporter i hovedsak omhandler manglende samsvar med revisjonskriteriene. Forhold der kravene er tilfredsstillende oppfylt beskrives normalt ikke.

Revisjonen er basert på stikkprøver. Det innebærer at det kan eksistere mangler som ikke er blitt avdekket.

6.7 Oppfølging og sanksjonsmiddelbruk

Statens jernbanetilsyn pålegger som hovedregel at virksomheten innen en tidsfrist identifiserer årsakene til eventuelle avvik, iverksetter tiltak både for å fjerne avvik og årsakene til disse og å evaluere effekten av gjennomførte tiltak. Pålegg gis i et oversendelsesbrev hvor denne rapporten følger som vedlegg.

Tilsynet kategoriserer ikke avvik i forhold til alvorlighetsgrad. Virksomheten må selv vurdere alvorlighetsgrad og eventuelt behov for å prioritere gjennomføring av tiltak raskere enn frister tilsynet setter.

Der vi avdekker vesentlige mangler, vil vi vurdere å pålegge hele eller deler av virksomheten stanset eller trekke sikkerhetssertifikatet/tillatelsen tilbake. Se for øvrig www.sjt.no for mer informasjon.

Vedlegg 1 - Hjemmelstekster

Sikkerhetsstyringsforskriften § 6-2. Oppfølging og oppdatering av risikovurderinger

Jernbanevirksomheten skal systematisk følge opp forutsetningene for, avgrensningene og resultatene av risikovurderingene. Jernbanevirksomheten skal gjennomføre nødvendige tiltak for håndtering av risikoer identifisert i risikovurderinger, eventuelt i samarbeid med andre jernbanevirksomheter og/eller tredjeparter.

Ved endringer i forutsetninger eller avgrensninger av risikovurderinger, eller når det foreligger annen ny kunnskap av betydning for vurderingene, skal risikovurderingene oppdateres.

Jernbanevirksomheten skal ha en samlet oversikt over utførte risikovurderinger, samt deres gyldighetsstatus, forutsetninger og avgrensninger. Det skal sikres samsvar mellom vurderinger som utfyller eller bygger på hverandre.